

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

سبزیکاری در منزل

گروه شغلی

امور زراعی

۱۱۱۶-۶۳-۱۱۰-۲

کد ملی آموزش شایستگی

۶	۱	۱	۱	۲	۰	۶	۲	۰	۱	۸	۰	۰	۱	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

تاریخ تدوین استاندارد: ۹۴/۱۱/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شایستگی : ۶۱۱۱-۶۲-۰۱۲-۲

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی :
علی موسوی مدیرکل دفتر طرح و برنامه های درسی
رامک فرح آبادی معاون دفتر طرح و برنامه های درسی
ارژنگ بهادری معاون دفتر طرح و برنامه های درسی و مسئول گروه کشاورزی (امور زراعی)

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شایستگی:
- سازمان نهضت سواد آموزی
-

فرآیند اصلاح و بازنگری :
-
-

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه ای
کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است .

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Daftar_tarh@irantvto.ir

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی*

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	مهديه واعظ تهرانی	کارشناس	کشاورزی زراعت و اصلاح نباتات	کارشناس	-	تلفن ثابت: ۲۲۷۳۷۴۷۸ تلفن همراه: ۰۹۳۸۹۰۹۵۲۱۴ ایمیل: smrmtv۸۶@yahoo.com آدرس: تجریش - خ جلالوند - پلاک ۵۰
۲	سهیلا رحمتی کارشناس	کشاورزی زراعت و اصلاح نباتات	-	کارشناس	-	تلفن ثابت: ۲۲۰۸۵۹۶۲ تلفن همراه: ۰۹۱۲۶۰۲۵۷۳۳ ایمیل: آدرس:
۳	سیف	کارشناس	-	کارشناس	۱۰ سال	تلفن ثابت: تلفن همراه: ایمیل: آدرس:
۴	محمد علی برهانی	دکتری	کشاورزی	استاد	۳۰ سال	تلفن ثابت: تلفن همراه: ایمیل: آدرس:

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی :

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی	
سبزیکاری در منزل	
شرح استاندارد آموزش شایستگی	
<p>سبزیکاری در منزل شایستگی است از گروه کشاورزی (امور زراعی) که وظایفی از قبیل: تقسیم بندی سبزیجات، تهیه خاک و بستر مناسب و ابزار و وسایل ، کاشت سبزیجات برگی، آبیاری کردن و کود دادن سبزیجات برگی، داشت سبزیجات برگی، برداشت سبزیجات برگی و نگهداری ، بسته بندی و انتقال به بازار محصول را بر عهده دارد و این شغل با مشاغل از قبیل مراکز فروش بذر و سم و کود و کارشناسان میادین خریدن و فروش بازار سبزی در ارتباط می</p>	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
<p>حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره ابتدایی</p> <p>حداقل توانایی جسمی و ذهنی : داشتن سلامت کامل جسمانی و روانی</p> <p>مهارت های پیش نیاز : ندارد</p>	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۷۳ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۳۶ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۳۷ ساعت
- زمان کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی : ۲۵%	
- عملی : ۶۵%	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰%	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
لیسانس مهندسی کشاورزی با گرایش زراعت باغبانی با ۲ سال سابقه کار در رشته مربوطه	

*** تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :**

شایستگی های این شغل عبارتند از تقسیم بندی سبزیجات ، تهیه خاک و بستر مناسب و ابزار و وسایل ، کاشت سبزیجات برگی ، آبیاری کردن و کود دادن سبزیجات برگی برداشت سبزیجات برگی ، نگهداری ، بسته بندی و انتقال به بازار محصول و

*** اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :**

Olericulture at home

*** مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :**

تولید کننده بذر و سبزیجات و صیفی جات
کشتکار سیب زمینی

*** جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :**

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شایستگی

- کارها

ردیف	عناوین
۱	تقسیم بندی سبزیجات و انتخاب بذر مناسب
۲	تهیه خاک و بستر مناسب و ابزار و وسایل مورد نیاز
۳	کاشت سبزیجات برگی
۴	آبیاری کردن و کود دادن سبزیجات برگی
۵	داشت سبزیجات برگی
۶	برداشت سبزیجات برگی
۷	نگهداری ، بسته بندی و انتقال به بازار محصول

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۵	۳	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع بذر سبزیجات سموم ضد عفونی کننده بذر و قارچ کش ظرف جهت خیساندن بذر رایانه تخته میز و صندلی				دانش :
			۱	تقسیم بندی سبزیجات
				الف-سبزیجات برگی و انواع آن
				ب-سبزیجات غیر برگی و انواع آن
			۱	روش انتخاب بذر مناسب و آماده کردن آن
				مهارت :
		۱		-انتخاب بذر مناسب سبزیجات برگی
		۲		-آماده کردن بذر
	نگرش :			
	-دقت در انتخاب ارقام مناسب بذر سبزیجات جهت افزایش عملکرد -دقت در هنگام آماده کردن بذر			
ایمنی و بهداشت :				
- استفاده از دستکش در هنگام تماس دست با بذور به علت سمی بودن بذرهای ضد عفونی شده				
توجهات زیست محیطی :				
-جمع آوری و دفع مناسب زباله های ناشی از بسته بندی بذور به علت سمی بودن -				

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۷	۷	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			تهیه خاک و بستر مناسب و ابزار و وسایل مورد نیاز
انواع خاک				دانش :
انواع گلدان			۱	-انواع خاک
بیلچه			۲	-خاک مناسب برای انواع سبزیجات برگی
مه پاش			۱	-انواع بستر کاشت سبزیجات برگی
قیچی باغبانی			۱	-انواع گلدان و جنس و اندازه آنها
سرنده			۲	-ابزار و وسایل مورد نیاز سبزیکاری در منزل
جعبه				مهارت :
آبیاش		۲		-تهیه خاک مناسب برای هر سبزی
چنگک				-تهیه بستر مناسب برای هر نوع سبزی
داس		۲		-انتخاب ابزار و وسایل و آگاهی از طرز کار هر یک از آنها
انواع کود			۱	-تهیه گلدان مناسب در صورت نیاز
				نگرش :
				-دقت در انتخاب خاک مناسب برای هر نوع سبزی
				-دقت در تهیه بستر مناسب
				-دقت در انتخاب گلدان یا جعبه مناسب
				ایمنی و بهداشت :
				-استفاده از دستکش در هنگام تماس دست با خاک
				توجهات زیست محیطی :
				-دفع مناسب زباله حاصل از تهیه خاک مناسب
				-

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۴	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
بذر سبزیجات برگی				دانش :
انواع خاک			۱	-روش آماده کردن بستر
انواع گلدان			۲	-روش های کاشت بذر سبزیجات برگی
انواع بستر			۱	-زمان کاشت سبزیجات برگی
بیبلچه				مهارت :
مه پاش		۲		-آماده کردن بستر برای کاشت سبزیجات برگی
قیچی باغبانی		۲		-کاشت بذر سبزیجات برگی
سرنده				-
جعیه				
آبیاش				
چنگ				
داس				
انواع کود				
	نگرش :			
	-دقت در زمان کاشت			
	-استفاده از روش کاشت مناسب به منظور صرفه جویی در استفاده بذور			
	ایمنی و بهداشت :			
	-استفاده از دستکش به هنگام کاشت			
	-			
	توجهات زیست محیطی :			
	- دفع مناسب زباله حاصل از تهیه خاک مناسب			
	-			

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۵	۷	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع کود سبزیجات مختلف آپاش مه پاش رایانه نخته میز و صندلی				دانش :
			۱	-روش های آبیاری سبزیجات برگی
			۱	-زمان آبیاری سبزیجات برگی
			۱	-انواع کود
			۲	-کود مورد نیاز برای سبزیجات برگی
			۲	-علائم کمبود مواد غذایی
				مهارت :
		۲		-آبیاری کردن سبزیجات برگی و زمان آن
		۳		-کود دادن سبزیجات برگی و تشخیص علائم کمبود مواد غذایی
				نگرش :
	-استفاده از کودهای طبیعی به جای کودهای شیمیایی دقت در میزان کود دهی سبزیجات -صرفه جویی در مصرف آب			
				ایمنی و بهداشت :
-استفاده از دستکش در هنگام مصرف کود				
			توجهات زیست محیطی :	
-دفع آب اضافه خارج شده از بستر سبزیجات -جلوگیری از مصرف بی رویه کودهای شیمیایی -دفع زباله های کود				

	زمان آموزش			عنوان : داشت سبزیجات
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۸	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع سموم قارچ کش و علف کش مه پاش سمپاش بیلچه				دانش :
			۲	-انواع علف های هرز سبزیجات برگی
			۳	-آفات و بیماریهای رایج سبزیجات برگی
			۱	-روش تنک کردن سبزیجات برگی و سله شکنی در صورت لزوم و فواید آنها
				مهارت :
		۲		-وجین کردن سبزیجات برگی (مبارزه با علف های هرز)
		۱		-تنک کردن سبزیجات برگی
		۳		-مبارزه با آفات و بیماری های رایج سبزیجات برگی
		۱		-استفاده از سموم
		۱		-سله شکنی خاک در صورت لزوم
				نگرش :
				-مبارزه با مواد طبیعی به جای استفاده از سموم شیمیایی -دقت در استفاده از سموم -دقت در هنگام وجین کردن سبزیجات
				ایمنی و بهداشت :
			-استفاده از دستکش و لباس کار در هنگام استفاده از سموم	
			توجهات زیست محیطی :	
			-استفاده از مواد بیولوژیک به جی سموم شیمیایی -دفع مناسب ظروف بسته بندی سموم شیمیایی -انجام وجین به جای مبارزه با علف کش های شیمیایی	

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۴	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
داست قیچی باغبانی دستکش کار وسایل و ظروف جمع آوری سبزیجات				دانش :
			۲	- روش برداشت سبزیجات
			۲	- زمان و تعداد برداشت برای هر نوع سبزی
				مهارت :
		۲		- تعیین زمان برداشت
		۲		- انجام عملیات برداشت بری هر یک از سبزیجات برگی
				-
				نگرش :
				- دقت در برداشت صحیح سبزیجات و زمان آن جهت کاهش ضایعات
				-
			ایمنی و بهداشت :	
			- استفاده از دستکش در هنگام برداشت بای جلوگیری از آسیب	
			- استفاده از ظروف فاقد آلودگی برای جمع آوری سبزیجات	
			توجهات زیست محیطی :	
			- دفع مناسب ضایعات تولید شده در هنگام برداشت	
			-	

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۶	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			نگهداری ، بسته بندی و انتقال محصول به بازار
انواع ظروف بسته بندی				دانش :
انواع سبزیجات برگی		۲		- روش های نگهداری سبزیجات برگی پس از برداشت
سلفون		۲		- روش های بسته بندی انواع سبزیجات برگی
نخ پلاستیکی		۱		- ظروف و لوازم مخصوص بسته بندی
یخچال یا سردخانه		۱		- روش انتقال سبزیجات برگی به بازار
ماشین جهت حمل به بازار				مهارت :
جعبه				- نگهداری سبزیجات برگی پس از برداشت
کیسه پلاستیکی	۲			- بسته بندی انواع سبزیجات مختلف
چاقو	۲			- انتقال سبزیجات برگی به بازار
قیچی				نگرش :
میز و صندلی				- دقت در بسته بندی و نگهداری سبزیجات برای جلوگیری از ایجاد ضایعات
رایانه				- دقت در جداسازی سبزیجات زرد و آفت زده
ترازو				ایمنی و بهداشت :
دستکش یکبار مصرف				- استفاده از دستکش و ماسک و لباس کار در هنگام بسته بندی
ماسک				- استفاده از ظروف عاری از آلودگی جهت بسته بندی
				توجهات زیست محیطی :
				- دفع بهداشتی سبزیجات آلوده به آفات و بیماریهای گیاهی
				-

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	یخچال یا سردخانه	استاندارد	۱	
۲	سمپاش	دستی	۳	
۳	رایانه	با تمام متعلقات	۲	
۴	ترازو	دیجیتالی	۳	
۵	ماشین	حمل و نقل	۱	
۶	میز و صندلی	استاندارد	۱۵	
۷	تخته	وایت برد	۱	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	ظروف بسته بندی	بزرگ و کوچک	به میزان لازم	
۲	سلفون	استاندارد	به میزان لازم	
۳	نخ پلاستیکی	استاندارد	به میزان لازم	
۴	جعبه	بزرگ و کوچک	به تعداد لازم	
۵	کیسه پلاستیکی	بزرگ و کوچک	به میزان لازم	
۶	دستکش	یکبار مصرف	۱۵	
۷	دستکش	کار	۱۵	
۸	ماسک	استاندارد	۱۵	
۹	انواع سموم	قارچ کش ، علف کش	به میزان لازم	
۱۰	انواع کود	طبیعی و شیمیایی	به میزان لازم	
۱۱	سبزیجات برگی	استاندارد	به میزان لازم	
۱۲	ماژیک	استاندارد	۲	
۱۳	انواع خاک	استاندارد	به تعداد لازم	
۱۴	انواع گلدان	استاندارد	به میزان لازم	
۱۵	انواع بذر	سبزیجات برگی	به میزان لازم	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	چاقو	معمولی	۳	
۲	قیچی	معمولی	۳	
۳	قیچی باغبانی	معمولی	۸	
۴	داس	معمولی	۸	
۵	ظروف	جهت جمع آوری سبزیجات هنگام برداشت	تعداد لازم	
۶	مه پاش	معمولی	۳	
۷	بیلچه	معمولی	۱۵	
۸	چنگک	معمولی	۳	
۹	کاتر	معمولی	۳	
۱۰	سرنند	معمولی	۳	

توجه:

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.

– سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	سبزیکاری (کاردانش)	۱۳۸۲	احمد خلیقی سید مهدی فروتن		تهران	ایران	
۲	سبزیکاری	۱۳۸۸	دکتر غلامعلی		تهران	دانش پذیر	

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	www.jamejamonline.ir
۲	www.baghsanbashi.blogspot.com
۳	www.beytoote.com
۴	www.yjc.ir
۵	www.zibasho.com